

הלכות שבת סימן של

5

מותרין ואפי' אם לא נתרסקו מע"ש ואם יש יין בגיטין שהענבים בתוכה אע"פ שהענבים מתבקעים בשבת בגיטין מותר לשותות בשבת שבל יין חיוצא מהענבים (ו) (יד) מתבטל בין שבגיטין : ג' החרצנים חונים שנתן עליהם מים לעשות תמל (טו) מותר למשוך מהם ולשתותם ואפי' דא נתן מים והיין בתמצה וזב מאליו (טז) מותר (ז) לשותותו (ח) תמל לאוכל ואוכל דמי (יח) אבראם אין בה תבשיל * אסור : (יט) יש מי לתקן האוכל * דהוה ליה משקה * תבא לאוכל ואוכל דמי (יח) אבראם אין בה תבשיל * אסור : (יט) יש מי שאומר (יט) דה"ה לבוסר שמותר לסחטו לתוך האוכל יור"ת אומר בבוסר * (כ) (הואיל ואינו ראו

ז עור בשם כפול
התרומות וכו'
הסמ"ג וסמ"ק
שאסור שלא
יכיר משום כמו
כפול מתבטל ואילו
בדבר שיש לו מתירין
ח שם שבת קמ"ט
כרב הרי"ף ורמב"ם בפ"ה והתוס' שם י עור בשם ר' יוסף ב שם והמרדכי וסמ"ג לא הביאו אלא דברי ר"ת

באר היטב

כשר הנבלע בו מרק לזורך משה כמ"ל בענין סחיטה בשאר פירות ע"ס"ק ב' עכ"ל. [ובספר חליה רבה חולק על ס"ו והעלה להלכה לאסור בענבים ולהחמיר לירא שמים אבל בשאר פירות וכן בשר ופת אין להחמיר כמו שכתב בספר יראים עמנו להתיר ע"ש] : (י) מתבטל. ואע"ג דשג"מ לא בטיל שא"ה כיון שלא היה ניכר קודם שנתערב ולא היה עליו שם יין מעולם ועיין ביו"ד סס"ו ק"ב וכתב הב"ח וז"ל דמותר לתת ענבים בתוך היין בשבת שיחנקו ויוצאו יינם כמו בשלג וכרד בסעיף ע' עכ"ל. וס"ו חולק עליו וכתב דאין היתר אלא בדעיגד ואינו דומה כלל לשלג וכרד ע"ש. ובתשובת מהרי"ט להלן סימן ס"ט התיר דיכולין לשרות למוקים וכיוצא בהם לעשות שתייה ולא דמי למ"ש הרמב"ם פ"ה מה' שנה דאסור שריית הטוס ושעורים ע"ש : (י) לשתותו. כיון שנתרסקו

וב"ה ב' בשם רש"י דכמסקנה הנבלע בפת או בבשר כיון שהיה שם משקה עליו מקודם קרוב הוא לחטאת ולכן אסור למנוח אותו אבל למנוח הענבים בפיו ולהשליך החרצנים אין זה מפרק אלא כך הוא דרך אכילת ענבים ושם מדינה מ"מ המחמיר תע"ב עכ"ל. ומ"מ מודברי רמ"א משמע דשאר דברים קולי מענבים כמ"ל ואפשר כיון שדרך אכילתן בכך שרי מ"א ע"ש. וע"ז כתב לפעמ"ל נראה דבר זה דומה לדיון שכתב בס"י ש"ס סעיף ע"ו והוא דעת הרא"ה דמותר לשתות ע"י מפה וכו' דכשם ששם אין חיבור בורר במה שהוא עושה בפיו כך אין כאן חיבור דש במה שמוץ בפיו דמ"ש מלאכת בורר ממלאכת דש וכיון שבכך פסק בס"י ש"ט להקל בהרא"ה לא היה לו לרמ"א להביא כאן דעת המחמירין גם לא ראינו מי שמהר בדברים אלו רק בזה ר"ך לזוהר שלא יסחוט

באר הגולה

חלות דבש שריסקו מע"ש ויאלו משמן דמותרין [גמרא] : * לתוך הדבש וכו' . וכו' טרן קפדא ואף דמדברי רש"י משמע דבקטרת חף שיש בה תבשיל ג"כ אסור משום דלא מוכחא מילתא דיומנין למשקין קטני' לה [כן הוא ביאורו של רש"י וכו' בספר מטה יהודה וכן מלאכי במחזיקי דלא כחיהו אחרונים שלא הבינו דברי רש"י. כן מודברי כל הפוסקים הראשונים והם הבה"ט והרי"ף והרא"ה והרמב"ם והסמ"ג והסמ"ק והערוך ורבינו יוחנן והמחזיקי משמע דאין שום חילוק בין קדרה לשאר כלי אם יש בה תבשיל והא דחילת הגמרא בין קדרה לקדרה הוא משום דסתם קדרה יש בה תבשיל וסתם קדרה אין בה תבשיל : * דהו"ל משקה וכו' . מדסתם המחמיר דבריו משמע קטני' לעיקר דעתה בשל הסלמא שסוכה כב"י דאפילו באכילת העומר למשקה ג"כ מותר וכן פסק במחזיקי * הבא לאוכל. אבל לתוך כלי שיש בו משקה אסור וחיוצא נמי יש בו כ"כ הא"ר וס"א ופסוק : * אסור . וחיוצא נמי יש בו * הו"ל ואינו ראו. נראה שהי' גסמין ר"ב פסק דמכריזין על הבוסר פ"א וכל דבר שאין ראוי לאכול אין מכריזין עליו גם בעוקצין פ"ו מ"ג ס"ל לר"ע דמסתמא עומאת אוכלין ואפשר דלאו דוקא

גזרו על משקין היוצאין : (יד) מתבטל. ואע"ג דלאחר שבת יהיה נו היתר וק"ל דדבר שיש לו מתירין אפילו בחלף לא בטיל ה"מ באיסור שהיה ניכר תחלה בעין ואח"כ נתערב משא"כ בזה כל מעט ומעט שיוצא נתערב חייב ונתבטל (יח) כשמים ביין ההיתר שהיה בו מכבר ואין חל עליו שם איסור ולפ"ז אם הענבים מוגהין בפני עמנו והיין זב מהם במדרגו ויורד לתוך יין שהיה שם כבר מע"ש אסור כל היין להסתפק מוגו משום דבר שיש לו מתירין שהרי מקודם שנתערב היה בעין ויכיר [ספר התרומה בסיומן רכ"ג]. כתבו (יט) האחרונים דמותר לתת ענבים בשבת בתוך היין שיחנקו ויוצאו יינם כמו בשלג בסעיף ע"ה וכן מותר (כ) לשרות למוקים וכיוצא בהם ממים לעשות שתייה : (טו) מותר למשוך. דאף שיוצא קצת יין מהרגלים בשבת חייב נתבטל בהמים וכו"ל : (טז) מותר לשותותו. כיון שבכר נתרסקו ונדרכו הענבים מבעוד יום [שה"ח ע"ס]. כתב הב"ח למוקים שחתך ונתן עליהן מים וסחטן בשבת חייב כהן הנזקק והיין לתוך משמרת או סודר מע"ש ומסתכן נהן הנזקק והיין לתוך משמרת או סודר מע"ש ומסתכן והולך בשבת אפ"ה מותר לשתות מאותו יין בשבת ודוקא שהסודר או המשמרת מגיע עד היין שבכלי בענין שתיכף כשיצא מן המשמרת אוני ניכר כלל ובעל : (יז) כדי לתקן האוכל. כי השם מפרק בזיתים וענבים אינו כ"ל בשלדריך לנחיתת הפרי למשקה שאז הסיב פריקה שמפרק המשקה מן האוכל משא"כ בזה אין זה דרך פריקתו (כא) דהוי כמפרד אוכל מאוכל ועיין לקמיה בס"ו בהג"ה דר"ח אומר בזה אך רוב הפוסקים חולקים עליו ולכך כתב השו"ע להקל מלד דהי' מלד (כא) דהוי כמפרד אוכל מאוכל ועיין דבריה כמ"ש בתשו' הרא"ה : (יח) אבל אם אין צה. ואפילו (כב) דעתו ליהנו אח"כ להבטיל ג"כ חסור דבעינן שיסחטנו לתוך התבשיל (ג) ועיין בדרישה שכתב דהויבא נמי יש בזה : (יט) דה"ה לבוסר. הם ענבים שלא נתבטלו כל לזכין : (כ) הואיל ואינו וכו' . היינו דמשום זה היו בכורר אוכל מתוך פסולת כי אותן בני אדם האוכלין אותו בטלה דעתן אצל כל אדם. ואם רוצה לאכול לאלתר אותו דבר שסוחט לתוכו הבוסר מותר בדלעת בסיומן ש"ט לענין בורר דמותר באוכל מתוך פסולת אם הוא לזורך אותה סעודה דהא משום סחיטה ליכא כאן כיון שבה לתוך האוכל כ"כ השו"ע והט"ו והמ"א השיב על זה דהא דמותר שם משום שאין דרך ברירה באוכל מתוך פסולת משא"כ בזה דרך ברירתו הוא דלי אפשר בענין אחר ועיין בא"ר שמדד להקל כהע"ש והט"ו ועיין בבה"ל שכתבנו דנכון להחמיר בדעת

שער הציון

(יח) פ"ה : (יט) מ"א בשם הב"ח וא"ר וח"א ודלא כע"ז : (כ) מהרי"ט להלן ויד אהרן בשם עיר פוסקים : (כא) רש"י והרמב"ם וברי"ף כתב דסיו כמפרד אוכל לתוך אוכל ונראה שטעם אמת ביה : (כב) כן מוכח כמ"ג : (כג) אהרן אח"כ מלאכי כתבובת דרבי"ו סימן תרפ"ו דיש כוס חיטויאל ולא חיוצא אלא לתוך שדעתו לשתות לתוך התבשיל וכו' הש"ג אף כ' וכתב עיר דה"ה בזיתים ודמונים יש איסור בלשון זה :

1. ואלו ע"פ אג"ו קרה דא"מ ואלו (א) ואלו

(ח) * (נ)
ומינו
ואינו
ואם צו

מכע"י
פסולת
למיתת
דבר שם
ע"ש וכו'
והמ"א ו
וכ"כ ה
מקרי בו
אפי' לא
לאחר

כדעת
על דבר
(כד) כ
לתוך א
לימוני"ה
בחול כי
הי' כשי
לתוך מ
להקל ל
מי סה
אלא כה
לסחוט
(כו) ול
באזה
דדמי
(כז) ו
כמסקנה
דשרי
קודם
וכדלקה
שלקן
ססוחטן
לכד ו
ששרו ל
הקטניה
המשקה
משום
אוכל
דלא ג

(כד) מ
למיתת
וכל כ
משוכה